

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 17 kwietnia 2024 r.

Wydział Polityki Społecznej
PS-II.431.2.3.2024

Szanowna Pani
Elwira Świetlicka
Dyrektor
Miejsko - Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
ul. Wąglicka 1
12 -200 Pisz

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pisz (ul. Wąglicka 1, 12-200 Pisz; REGON: 790196563; NIP: 849 10 12 441).

W czasie prowadzenia kontroli, a także w okresie objętym kontrolą funkcję Dyrektora Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej sprawowała **Pani Elwira Świetlicka** zatrudniona w MGOPS w Pisz na stanowisku Dyrektora od dnia 19 kwietnia 2006 r.

(dowód: akta kontroli: 16.4, 16.16)

Kontrolę przeprowadził kontroler:

Paulina Sigiel – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego w Delegaturze Urzędu w Ełku;

- legitymacja służbowa nr 41/2020 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 22 lutego 2024 roku nr FK-IV.0030.135.2024 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pisz.

(dowód: akta kontroli: 5)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 7 marca 2024 roku do 14 marca 2024 roku. Odnotowano ją - pod pozycją 1/2024 – w książce kontroli zewnętrznych prowadzonych w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Piszcu.

(dowód: akta kontroli: 16.2)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w delegaturze Urzędu w Ełku, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w czasie wideokonferencji, w trakcie której okazano legitymację służbową kontrolera. Upoważnienie do kontroli zostało przesłane przez E-PUAP przed rozpoczęciem kontroli. W czasie wideokonferencji poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Kontrola zakończona została spotkaniem z Kierownikiem, w czasie którego kontroler przekazał wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformował o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy PS-II.431.2.3.2024.

Zakres kontroli:

– przedmiot kontroli

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

– okres objęty kontrolą

kontrolą objęto okres zasiłkowy 2022/2023 (od 1 października 2022 roku do 30 września 2023 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 poz. 1993) – zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piszcu – w zakresie objętym kontrolą - ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu funduszu alimentacyjnego za kwartał IV 2022 roku oraz kwartał I, II i III 2023 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

- a) W jednostce kontrolowanej, w okresie świadczeniowym 2022/2023 (od 1 października 2022 roku do 30 września 2023 roku) na świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85502 - wydatkowano kwotę **787 943,83 zł (2 457 świadczeń)**.
- b) Ogółem kwota zwrotów od dłużników z tytułu wypłaconych przez jednostkę kontrolowaną świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w okresie świadczeniowym 2022/2023 (od 1 października 2022 roku do 30 września 2023 roku) - wynosiła **172 995,85 zł**, co stanowiło **21,96 %** wypłaconych w tym okresie świadczeń.
- c) Łączne zadłużenie dłużników alimentacyjnych, wobec Skarbu Państwa, powstałe z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – narastająco do dnia 30 września 2023 roku – wynosiło **14 263 549,66 zł**.
- d) Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 40% kwoty odzyskanej z tytułu należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela uzyskany z realizacji zadań w rozdziale 85502 – w gminie kontrolowanej, stanowił:
 - w IV kwartale 2022 roku: **23 544,70 zł**,
 - w okresie I, II i III kwartału 2023 roku: **45 653,63 zł**.

Organ właściwy jednostki kontrolowanej - z uzyskanego dochodu (w trybie art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów) w okresie IV kwartału 2022 roku na realizację zadań w rozdziale 85502 przeznaczył kwotę **27 641 zł**, natomiast w I, II i III kwartale 2023 roku przeznaczył na ten cel kwotę w wysokości **43 834 zł**.

(dowód: akta kontroli: 16.13)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Pisz liczy około 26 086 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest Burmistrz Pisz.

Działania kontrolne wykazały, że na podstawie wydanych upoważnień przez Burmistrza Pisz zadania te realizuje MGOPS Pisz. Decyzje z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym

do alimentów wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy tj. przez Burmistrza Pisza.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu nadanego Uchwałą nr VIII/863/19 Rady Miejskiej w Piszcu z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piszcu (statut zmieniono dwukrotnie, ostatni raz w 2022 r).

Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli Statut jednostki określał, że MGOPS w Piszcu działa m.in. w oparciu o przepisy ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (§ 2 pkt 7).

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piszcu – na dzień rozpoczęcia kontroli – określał Regulamin Organizacyjny Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piszcu stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 58/21 z dnia 31 grudnia 2021 r. Dyrektora Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piszcu w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piszcu.

Analiza Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka wykazała, że był on aktualny w zakresie kontrolowanych zadań.

(dowód: akta kontroli: 16.8, 16.17)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piszcu realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zadania te realizował pracownik zatrudniony na stanowisku starszy inspektor, który podlega bezpośrednio Kierownikowi Świadczeń Rodzinnych. Zadania z zakresu funduszu alimentacyjnego wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych.

W dniu rozpoczęcia kontroli pracownik zajmujący się, między innymi, realizacją kontrolowanych zadań posiadał aktualny zakres czynności.

Ponadto – na dzień rozpoczęcia kontroli – pracownik realizujący kontrolowane zadania posiadał stosowne upoważnienia Burmistrza Pisza do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu funduszu alimentacyjnego. Kierownik Działu Świadczeń posiadał upoważnienie Burmistrza Pisza do prowadzenia postępowań w sprawach funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

W 2023 r. pracownik wykonujący zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów uczestniczył w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu

jego wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych zadań. Udział w szkoleniach potwierdzał sporządzony wykaz podpisany przez Dyrektora MGOPS.

(dowód: akta kontroli: 16.17)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieszku ma swoją siedzibę w dwupiętrowym budynku przy ul. Wąglickiej 1 i mieści się na pierwszym i drugim piętrze. Budynek nie jest pozbawiony barier architektonicznych (schody, brak windy). Zadania związane z funduszem alimentacyjnym realizowane są w jednym pomieszczeniu o powierzchni ok. 12,80 m². W pomieszczeniu tym pracuje jeszcze jeden pracownik. Stanowiska pracy są wyposażone w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. W holu, jak i w pokoju pracownika funduszu alimentacyjnego wyznaczone są miejsca dla interesantów umożliwiające wypełnianie dokumentów.

Z pisemnej informacji wynika, że wywiady przeprowadzane są w siedzibie MGOPS w pokoju pracownika lub w pomieszczeniu obok. Wywiady przeprowadzane są z zachowaniem zasad ochrony danych osobowych oraz zachowaniem poufności tj. bez obecności osób trzecich.

(dowód: akta kontroli: 16.10, 16.14, 16.17)

Podczas czynności kontrolnych przesłano kontrolerowi umowę potwierdzającą wykupienie licencji na oprogramowanie Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie do obsługi realizowanych zadań z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ustalono, że pracownik merytoryczny posługiwał się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: 16.15)

Zgodnie z art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z art. 12a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (t.j. Dz.U. z 2023 poz. 2160 ze zm.) od dnia 1 lipca 2015 roku organ właściwy wierzyciela zobowiązany jest do przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczych informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych.

W jednostce kontrolowanej powyższe informacje przekazywano do pięciu biur tj.:

1. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A (KRD BIG) – od 1 grudnia 2009 r.

2. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (KBIG) – od 15 czerwca 2015 r.
3. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (ERIF BIG) – od 7 października 2015 r.
4. Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A. (BIG InfoMonitor)- od 16 marca 2009 r.
5. Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych (KIDT) – od 11 lipca 2018 r. do 31 stycznia 2023 r. Biuro zawiesiło działalność od 1 lutego 2023 r.

(dowód: akta kontroli: 16.1)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez pracownika wynika, że w okresie objętym kontrolą MGOPS w Pizzu nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 16.11)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych oraz podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pizzu prowadził:

- **145 postępowań** administracyjnych w sprawach związanych z rozpatrzeniem wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (decyzje przyznające),
- **3 postępowania** dotyczące odmowy przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **32 postępowania** administracyjne w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych (w tym: 8 postępowań zakończonych wydaniem decyzji o uchylaniu się od zobowiązań alimentacyjnych, 24 postępowania umorzone),
- **7 postępowań** w sprawie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (w tym jedno postępowanie w sprawie o umorzenie nienależnie pobranych świadczeń).

(dowód: akta kontroli:25.3)

Ustalono również, że w okresie objętym kontrolą Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pizzu podejmował działania wobec **160** dłużników alimentacyjnych, tj.:

- **93** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Burmistrz Pizsa,
- **51** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy,
- **16** dłużników alimentacyjnych dla których nie można ustalić organu właściwego.

(dowód: akta kontroli: 25.1)

W okresie objętym kontrolą do Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pisz nie wpłynął żaden wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego w trybie art. 3 ust. 1, nie wpłynęły też żadne wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego w trybie art. 3 ust. 5 pkt 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W okresie objętym kontrolą w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pisz złożono

- a) 2 wnioski w trybie art. 30 ust. 2 dotyczących umorzenia dłużnikowi należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, rozłożenia na raty kwoty zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego lub świadczeń nienależnie pobranych (wydano 2 decyzje).
- b) 2 wnioski w sprawie odroczenia/rozłożenia na raty kwot zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego lub nienależnie pobranych świadczeń.

Z informacji otrzymanych od Dyrektora MGOPS w Pisz Ośrodek przekazał informację do biur informacji gospodarczej wobec 128 dłużników.

(dowód: akta kontroli: 25.1)

Założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie w oparciu o profesjonalny osąd kontrolera spośród wszystkich postępowań administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych oraz ze wszystkich spraw z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzonych przez MGOPS w Pisz w okresie objętym kontrolą.

Kontroli i analizie poddano:

1. Sprawy z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **8 spraw** z zakresu realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w których prowadzono **9** postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem decyzji w tym:

- **5** spraw w których prowadzono **5 postępowań** administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **2** sprawy w których prowadzono **2 postępowania** administracyjne zakończone wydaniem decyzji odmawiającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,

- **1** sprawa w której prowadzono **2 postępowania** administracyjne dotyczące wydania decyzji o ustaleniu nienależnie pobranych świadczeń i żądaniu ich zwrotu.

(dowód: akta kontroli: 21, 22, 23)

2. Sprawy z zakresu działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – dotyczących **10** dłużników alimentacyjnych, w tym wobec:

- **6 dłużników**, dla których organem właściwym był Burmistrz Pisz (w tym 2 postępowania zakończone wydaniem decyzji uznającej dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych);
- **4 dłużników**, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

Akta spraw z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych, jak i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań i działań.

(dowód: akta kontroli 18, 19, 20)

VII. Ustalone uchybienia:

Sprawy z zakresu działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych oraz decyzje z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych ocenia się pozytywnie. Decyzje wydawano prawidłowo i terminowo, nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień w skontrolowanym zakresie.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Radosław Król**